

Жуковын АЗЗАЯА

Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-4221-9743>

Researchgate.net: <https://www.researchgate.net/profile/Azzaya-Jukov>

ТАНИЛЦУУЛГА

Ж.Аззаяа нь 2017 онд БНХАУ. ӨМӨЗО-ний ӨМИСургуулийн докторантурт суралцаж “Identification of *Terminalia* polyphenols and their pharmacokinetic properties after oral administration of the fruit powder of *Terminalia chebula* Retz. and a Mongolian compound medicine-Alatan-5” сэдвээр боловсролын доктор (Ph.D) зэрэг хамгаалсан.

ШУА-ийн Ботаникийн цэцэрлэгт хүрээлэнгийн Ургамалжлын экологи, ургамлын нөөцийн лабораторид байгалийн болон тарималжуулсан зарим зүйл ургамлын хөгжлийн үе шат, хөдлөлзүй, биохими, химийн найрлагыг харьцуулан судлах, мөн бэлчээрийн ургамлын тэжээллэг чанарыг тогтоох зэрэг онолын суурь судалгаа болон захиалгат, гэрээт ажлын гүйцэтгэгчээр ажиллахаас гадна “Байгалийн болон тарималжуулсан зарим зүйл ургамлын хөгжлийн үе шат, биохими, химийн найрлагыг харьцуулсан судлах” сэдэвт ШУТЗахиалгат төсөл, “In situ болон ex situ орчинд ургаж буй дэрэвгэр жиргэрүү (*Saposhnikovia divaricata* (turcz.) Schischk.)-ын биологийн идэвхт нэгдлийн харьцуулсан судалгаа, уушги хамгаалах нэмэлт бүтээгдэхүүн гарган авах технологи” сэдвээр БШУЯамны “Докторын дараах судалгааны грант”-ын удирдагчаар ажиллаж байна.

БҮТЭЭЛ

Нэг сэдэвт бүтээл-1

Эрдэм шинжилгээний өгүүлэл-18

Гадаад- 4

Дотоод- 15

Эрдэм шинжилгээний ИЛТГЭЛ- 8

Гадаад- 2

Дотоод- 6

Удирдсан болон гүйцэтгэсэн төсөл

Удирдсан төсөл- 2

Гүйцэтгэсэн төсөл-0

ХОЛБОО БАРИХ

Утас: 976-99045847

Цахим шуудан: azzayaj@mas.ac.mn
zayajukov@gmail.com

БОЛОВСРОЛ

2003–2007 Улаанбаатарын Их Сургууль, Хими, хими-технологич, Баклавр

2007–2010 Улаанбаатарын Их Сургууль, Биологийн ухааны магистр (M.Sc)

2011-2017 Өвөр Монголын Их Сургууль, Боловсролын доктор (Ph.D)

АЖЛЫН ТУРШЛАГА

2007–2011 ШУА-ийн Ботаникийн хүрээлэн, Эрдэм шинжилгээний ажилтан

2012-2017 БНХАУ. ӨМӨЗО-ны Өвөр Монголын Их Сургууль, докторант

2016- 2019 ШУА-ийн Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэн, Эрдэм шинжилгээний ажилтан

2019 –2021 ШУА-ийн Ботаникийн цэцэрлэгт хүрээлэн, Эрдэм шинжилгээний ажилтан

СУДАЛГААНЫ ЧИГЛЭЛ

- Эмийн болон ашигт ургамлын биохими
- Хүнс, тэжээлийн ургамлын шимт чанар

ШАГНАЛ

2020 БШУЯамны докторын дараах грант

2020 БШУЯамны жуух бичиг

**ШУА-ИЙН БОТАНИКИЙН ЦЭЦЭРЛЭГТ ХҮРЭЭЛЭНГИЙН
ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДЭД АЖИЛТАН, ДОКТОР (Ph.D) Ж.АЗЗАЯАГИЙН
БҮТЭЭЛИЙН ЖАГСААЛТ**

Улаанбаатар хот

2021.03.17

Нэгэн сэдэвт бүтээл

1. Azzaya J. 2017. Identification of *Terminalia* polyphenols and their pharmacokinetic properties after oral administration of the fruit powder of *Terminalia chebula* Retz. and a Mongolian compound medicine-Alatan-5. Ph.D. degree, *College of Life Sciences, Inner Mongolia University, Hohhot, China*, 110.

Эрдэм шинжилгээний өгүүлэл

2. Аззаяа Ж., Биндэрьяа М. 2009. Олслог халгай (*Urtica cannabiana* L.)-н усан хандаас хуурай будаг гарган авах нь. *Улаанбаатарын Их сургуулийн эрдэм шинжилгээний бичиг*, 5: 7-11.
3. Аззаяа Ж., Биндэрьяа М., Энхсүрэн Э. 2010. Зарим ашигт ургамлын биологийн идэвхт бага молекулт нэгдлийн спектроскопийн судалгаа. *ШУА-ийн Физик технологийн хүрээлэнгийн бүтээл*. 39: 82-86.
4. Ajala OS, Jukov A., Ma C.-M. 2014. Hepatitis C virus inhibitory hydrolysable tannins from the fruits of *Terminalia chebula*. *Journal of Fitoterapia*, 99:117–123. (doi: [10.1016/j.fitote.2014.09.014](https://doi.org/10.1016/j.fitote.2014.09.014))
5. Jie Gao, Olusegun Ajala, Chun-Ying Wang, Hai-Yan Xu, Jia-Huan Yao, Hai-Peng Zhang, Azzaya Jukov, Chao-Mei Ma. 2016. Comparison of pharmacokinetic profiles of *Terminalia* phenolics after intragastric administration of the aqueous extracts of the fruit of *Terminalia chebula* and a Mongolian compound medicine-Gurigumu-7. *Journal of Ethnopharmacology*.185: 300-309. (doi: [10.1016/j.jep.2016.03.016](https://doi.org/10.1016/j.jep.2016.03.016).)
6. J. Azzaya, A. Olusegun, Gao Jie., Ma Chao- Mei. 2016. 超高效液相-质谱联用法同时测定诃子果实不同部位的 6 种成分含量. *内蒙古大学学报 (自然科学版)*. 47.1:90-94.
(<http://gb.oversea.cnki.net/kcms/detail/detail.aspx?filename=NMGX201601014&DBName=cjfqtotal&dbcode=cjfq>)
7. Батцэрэн Ц., Батзаяа Г., Аззаяа Ж. 2016. Зарим зүйл зээргэний тархац, тэдгээрт агуулагдах хоёрдогч нэгдлийн судалгаа. *ШУА-ийн Ерөнхий Болон Сорилын Биологийн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний бүтээл*. 32:43-48.
8. Батзаяа Г., Аззаяа Ж., Батцэрэн Ц., Баттогтох Н. 2016. Цайны найрлагад ордог зарим зүйл ургамлын нийлбэр флавоноид нийт энгийн фенолт нэгдлийн агууламж тодорхойлсон дүн. *ШУА-ийн Хими, Хими-технологийн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний бүтээл*. 3: 21-23.
9. Батзаяа Г., Аззаяа Ж., Дэлгэрмөрөн Б., Чимгээ П., Санчир Х., 2017. Зарим зүйл эмийн ургамлын хоёрдогч нэгдлийн хөдлөлзүйн судалгааны үр дүнгээс. *ШУА-ийн Ерөнхий Болон Сорилын Биологийн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний бүтээл*. 33:180-184.
10. Аззаяа Ж., Батзаяа Г., Дэлгэрмөрөн Б., Чимгээ П., Булгантуяа Б. 2018. Говийн ховор хөхтөн амьтдын идэш тэжээлийн чухал ач холбогдолтой зарим ургамлын тэжээллэг чанарын судалгаа. “Хүрэлтогоот Биологи хөдөө аж ахуйн салбарын эрдэм шинжилгээний бага хурал”-ын эмхтгэл. Улаанбаатар, Монгол,136.
11. [Dan-Dan Wu., Yan Ma ., Yu Zhang., Jukov Azzaya., Chao-Mei Ma. 2018. Pharmacokinetic study of the major chemical constituents in *Xanthoceras sorbifolia* wood after oral administration of methanol extract, wood powder, and single constituents. *Journal of Liquid Chromatography & Related Technologies*. 41\(3\): 135-142. \(<https://doi.org/10.1080/10826076.2018.1426600>\)](https://doi.org/10.1080/10826076.2018.1426600)

12. Пагмадулам С., Аззая Ж., Батзаяа Г. 2018. Ботаникийн цэцэрлэгт тарималжуулж буй Их шүүдэргэнэ (*Chelidonium majus* L.)-ийн судалгааны зарим үр дүн. “Хүрэлтогоот Биологи хөдөө аж ахуйн салбарын эрдэм шинжилгээний бага хурал”-ын эмхтгэл. Улаанбаатар, Монгол, 80.
13. М.Балжинням, Н.Өлзийжаргал, Г.Батзаяа, Ж.Аззаяа. 2019. Хар манжин (*Raphanus sativus* L. var *niger*)–ийн биологийн идэвхт нэгдлийн судалгаа. “Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн эрдэм шинжилгээний бага хурал”-ын эмхтгэл. Улаанбаатар, Монгол, 109-111.
14. Ж. Аззаяа, Г. Батзаяа. 2019. Хөвсгөлийн тойрогт ургадаг зарим зүйл эмийн болон цайны ургамлын биологийн идэвхт нэгдлийн судалгаа. “Эмийн ургамлын судалгаа олон улсын эрдэм шинжилгээний хурал”-ын эмхтгэл. Улаанбаатар, Монгол, 113-117.
15. Түвшинтогтох И., Түмэнжаргал Ц., Маньдарь Д., Нямбаяр Н., Мөнхзул О., Отгонсүх С., Аззаяа Ж., Мөнхэрдэнэ Б. 2019. Монгол орны хэмжээнд Их шүүдэргэнэ- *Chelidonium majus* L.” ургамлын тархац ба ургах орчин. *ШУА-ийн Ерөнхий Болон Сорилын Биологийн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний бүтээл*. 35:36-47.
16. Мөнхзул О., Түмэнжаргал Ц., Түвшинтогтох И., Нямбаяр Н., Мөнхэрдэнэ Б., Аззаяа Ж. 2019. Хөвсгөлийн тойрог дахь сөөгөн боролзгоны тархац, биоморфлогийн зарим үзүүлэлт. *ШУА.ЕБСБХүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний бүтээл*. 35:48-56.
17. Батзаяа Г., Аззаяа Ж. 2020. Төв аймгийн Мөнгөнморьт сумын зарим зүйл эмийн ургамлын хоёрдогч метаболитын судалгааны үр дүнгээс. *Мөнгөнморьтын ойт хээрийн суурингийн эрдэм шинжилгээний бүтээл*. Улаанбаатар. 240-246.
18. Батзаяа Г., Аззаяа Ж., Нямбаяр Н., Наранцэцэг Б. 2020. Таана (*Allium polyrhizum* Turcz.ex Rgl.)-ын цэцэглэлтийн үеийн тэжээллэг чанар. *Монголын ботаникийн сэтгүүл*, Улаанбаатар. 02: 50-56.

Эрдэм шинжилгээний илтгэл

1. Ajala Olusegun S., Azzaya J., Ma Chao- Mei. “Сехумеинин, a new hydrolysable tannin from the fruit of *Terminalia Chebula* Retz., and it’s a- Glucosidase inhibitory an free radical scavenging activities” //International Symposium on Engineering and Natural Sciences. Beijing (China), May 22-24.2014
2. Azzaya J., Dan-Dan Wu., Gao Jie., Ma C.-M. “Pharmacokinetics of *Terminalia* polyphenols after oral administration of the fruit powder of *Terminalia Chebula* Retz. and their cell penetration abilities. //Современные проблемы биологии, экологии и почвоведения материалы международной научной конференции, посвященной 100-летию высшего биологического образования в восточной сибире иркутск, 19–20 сентября 2019 г.
3. Azzaya J., Ajala Olusegun S., Ma Chao- Mei. “Isolation of the chemical constituent of *Terminalia chebula* Retz.” //Монгол Орос залуу эрдэмтдийн чуулга уулзалт-II. УБ, 2016
4. J. Azzaya, Chao Mei Ma. “Quantification of the bioactive constituents in the three parts of *terminalia* fruit by liquid chromatography–quadrupole mass spectrometry”. //Ургамлын биотехнологи 2018 ЭШБХурлын хураангуйн эмхтгэл. УБ.2018. 51.
5. “Ар үр (*Terminalia chebula* Retz.) ургамлын фитохимийн судалгаа”, Оюунлаг залуус залуу эрдэмтдийн холбоо.УБ.2018
6. Ж. Аззаяа, Г. Батзаяа, Б.Дэлгэрмөрөн, П.Чимгээ, Б.Булгантуяа “Говийн ховор хөхтөн амьтдын идэш тэжээлийн чухал ач холбогдолтой зарим ургамлын тэжээллэг чанарын судалгаа”. //Хүрэлтогоот 2018. Биологи хөдөө аж ахуйн салбарын ЭШБХурлын бүтээлийн эмхтгэл. УБ.2018. 136.
7. Пагмадулам С., Аззаяа Ж., Батзаяа Г., Ботаникийн цэцэрлэгт тарималжуулж буй Их шүүдэргэнэ (*Chelidonium majus* L.)-ийн зарим судалгааны үр дүн. //Хүрэлтогоот 2018 Биологи хөдөө аж ахуйн салбарын ЭШБХурлын бүтээлийн эмхтгэл. УБ.2018. 80.

8. Балжинням М., Өлзийжаргал Н., Батзаяа Г., Аззаяа Ж., Хар манжин (*Raphanus sativus* L. Var. Niger)-ийн эрдэс элемент, антиоксидант. Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лабораторийн ЭШБХурал